

Odkaz:

**Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 1997, VT4 Ltd proti Vlaamse
Gemeenschap, věc C-56/96, Recueil 1997, s. 3143¹**

Klíčová slova:

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Raad van State van België – Belgie – Volný pohyb služeb – Televizní vysílání – Usazování – Obcházení vnitrostátní právní úpravy

Předmět:

Rozhodnutí o předběžné otázce o výkladu směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 298, s. 23)

Skutkové okolnosti a právní otázky:

¹ Rozsudkem ze dne 14. února 1996 došlým kanceláři Soudního dvora dne 26. února 1996 položil Raad van State van België podle článku 177 Smlouvy o ES předběžnou otázku týkající se výkladu článku 2 směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 298, s. 23, dále jen „směrnice“).

² Tato otázka byla vznesena v rámci žaloby na neplatnost podané VT4 Ltd (dále jen „VT4“) proti rozhodnutí vlámského ministra kultury a bruselských věcí ze dne 16. ledna 1995 (dále jen „rozhodnutí“), kterým byl VT4 zamítnut přístup jejich televizních pořadů k síti kabelové televize.

³ Článek 2 směrnice, který je obsažen v kapitole II nazvané „Obecná ustanovení“, stanoví:

„1. Každý členský stát zabezpečí, aby veškeré šíření televizního vysílání zajišťované:

— subjekty televizního vysílání, které spadají do jeho pravomoci, nebo

— ...

bylo v souladu s právními předpisy vztahujícími se na vysílání určené veřejnosti v dotyčném členském státě.

2. Členské státy zajišťují svobodu příjmu a nesmějí bránit dalšímu šíření televizního vysílání z jiných členských států na svém území z důvodů, které spadají do oblastí upravených touto směrnicí. ...“

⁴ Ze spisu původního řízení vyplývá, že podle dvou vyhlášek vydaných vlámskou exekutivou, z nichž se jedna, ze dne 28. ledna 1987, týká zejména schvalování soukromých televizních subjektů (*Belgisch Staatsblad* ze dne 19. března 1987) a druhá, ze dne 12. června 1991, stanoví právní úpravu týkající se reklamy a sponzorství v rozhlasu a v televizi (*Belgisch Staatsblad* ze dne 14. srpna 1991, dále jen „vyhlášky vlámské exekutivy“), má Vlaamse Televisie Maatschappij NV (dále jen „VTM“) ve Vlámském společenství monopol jak v komerční televizi, tak v televizní reklamě.

⁵ Podle čl. 10 odst. 1 bodu 2 vyhlášky vlámské exekutivy ze dne 4. května 1994, která se týká rozhlasových sítí a sítí kabelové televize, povolení, jež je vyžadováno pro zavedení a využívání těchto sítí, a podpory šíření a produkce televizních pořadů

¹ Jednací jazyk: němčina

(*Belgisch Staatsblad* ze dne 4. června 1994, dále jen „vyhláška o kabelovém vysílání“), musí kabeloví distributoři vysílat současně a v plném rozsahu pořady VT4, která je jedinou soukromou společností schválenou vlámskou exekutivou.

6 Ustanovení čl. 10 odst. 2 vyhlášky o kabelovém vysílání stanoví:

„Aniž je dotčen odstavec 1, kabelový distributor může dále přenášet na svých rozhlasových sítích a sítích kabelové televize tyto pořady:

...

4. Pořady rozhlasového a televizního vysílání subjektů vysílání, které byly schváleny vládou členského státu Evropské unie s výjimkou Belgie, pokud dotyčný subjekt vysílání podléhá v tomto členském státě kontrole vykonávané nad subjekty vysílání, které vysílají pro veřejnost tohoto členského státu, a pokud je tato kontrola slučitelná s evropským právem, zejména pokud jde o autorská práva a práva s nimi související, a s mezinárodními závazky Evropské unie, a pokud dotyčný subjekt vysílání a pořady, které vysílá, nenarušují veřejný pořádek, dobré mravy a veřejnou bezpečnost ve Vlámském společenství;

...“

7 VT4, se sídlem v Londýně, je společnost založená podle anglického práva, jejíž hlavní činností je vysílání rozhlasových a televizních pořadů. Společnost Scandinavian Broadcasting Systems SA (SBS), založená podle lucemburského práva, je jediným akcionářem VT4. Britské orgány udělily společnosti VT4 „non-domestic satellite licence“.

8 Pořady VT4 jsou určeny vlámské veřejnosti. Jsou buď nahrány v nizozemštině, nebo jsou opatřeny nizozemskými titulky. Televizní signál je vysílán k satelitu z území Spojeného království. V Nossegem (vlámská lokalita v Belgii) má VT4 to, co nazývá dceřinou společností, která udržuje kontakty se zadavateli reklamy a produkčními společnostmi. V této lokalitě jsou rovněž shromažďovány informace určené pro zpravodajství.

9 Vlámský ministr kultury a bruselských věcí zamítl rozhodnutím přístup televizních pořadů VT4 k síti kabelové televize. Toto rozhodnutí je založeno zejména na dvou argumentech. Zaprvé VT4 nespadá do působnosti čl. 10 odst. 1 bodu 2 vyhlášky o kabelovém vysílání, neboť není schválena jako soukromý televizní subjekt, který vysílá pro celé Vlámské společenství. Jediným schváleným subjektem je VT4. Dále VT4 nemůže být považována za subjekt televizního vysílání schválený jiným členským státem, neboť se jedná o vlámský subjekt, který se usadil v jiném členském státě z toho důvodu, aby se vyhnul použití právních předpisů Vlámského společenství. I za předpokladu, že je VT4 britskou vysílací stanicí, by tato skutečnost ještě nepostačovala ke splnění podmínek uvedených v čl. 10 odst. 2 bodě 4 vyhlášky o kabelovém vysílání, a zejména podmínky, která se týká skutečnosti, že efektivní kontrola musí být vykonávána s ohledem na slučitelnost s právem Společenství.

10 Dne 24. ledna 1995 Raad van State van België pozastavil rozhodnutí na žádost VT4. Měl za to, že žalobní důvod neplatnosti, vycházející z porušení čl. 2 odst. 2 směrnice, je dostatečně závažný a že podmínka vážné újmy byla splněna. V důsledku toho VT4 mohla od 1. února 1995 vysílat své pořady na kabelové síti ve Flandrech a v Bruselu. Rozsudkem ze dne 2. března 1995 Raad van State van België dále potvrdil pozastavení, které dříve nařídil, takže pořady VT4 mohly být nadále vysílány na síti až do okamžiku, kdy Raad van State van België rozhodne v původním řízení.

11 Během diskuzí před předkládajícím soudem byl zmíněn návrh, který Komise přijala dne 22. března 1995 za účelem změny směrnice (Úř. věst. C 185, s. 4) a který předložila Radě a Evropskému parlamentu dne 31. května 1995 ve stejnou dobu jako zprávu o použití směrnice [KOM (95) 86 v konečném znění 95/0074 (COD)]. Vystala otázka, v jakém rozsahu by tyto texty, jakož i prozatímní výsledky jednání, která pokračovala v Radě, mohly mít dopad na posouzení legality rozhodnutí.

12 Za těchto podmínek se vnitrostátní soud rozhodl přerušit řízení před rozhodnutím ve věci samé a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Lze k datu napadeného rozhodnutí zohlednit pro účely výkladu článku 2 směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989, který se týká osobní působnosti uvedené směrnice, výše uvedenou zprávu a výše uvedený návrh Komise ze dne 31. května 1995 a výše uvedené znění přijaté předběžně Radou ministrů dne 20. listopadu 1995? Pokud je odpověď na tuto otázku kladná, jaký smysl, jenž je zčásti společný všem těmto odlišným textům, je třeba vyvodit pro účely tohoto výkladu?“

13 Ze spisu v původním řízení vyplývá, že podstatou této otázky, položené předkládajícím soudem před vyhlášením rozsudku ze dne 10. září 1996, Komise v. Spojené království (C-222/94, Recueil, s. I-4025), jsou kritéria pro určení subjektů televizního vysílání, které spadají do pravomoci členského státu ve smyslu čl. 2 odst. 1 směrnice.

14 Je třeba uvést, že Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Komise v. Spojené království zkoumal, jaký výklad má být dán pojmu „pravomoc“ v obratu „subjekty televizního vysílání, které spadají do pravomoci [členského státu]“ obsažené v čl. 2 odst. 1 první odrážce směrnice.

15 Jak již Soudní dvůr konstatoval v bodě 26 výše uvedeného rozsudku Komise v. Spojené království, směrnice neobsahuje výslovnou definici obratu „subjekty televizního vysílání, které spadají do jeho pravomoci“.

16 Na základě analýzy znění čl. 2 odst. 1 směrnice došel Soudní dvůr v bodě 40 k závěru, že pojem pravomoc členského státu, používaný v první odrážce tohoto ustanovení, je třeba chápat jako pojem, jenž nezbytně zahrnuje pravomoc *ratione personae* vůči subjektům televizního vysílání.

17 V bodě 42 výše uvedeného rozsudku Komise v. Spojené království Soudní dvůr dodal, že pravomoc *ratione personae* členského státu vůči subjektu televizního vysílání může být založena pouze na spojení tohoto subjektu s právním řádem tohoto státu, jak to v zásadě stanoví pojem usazování ve smyslu čl. 59 prvního pododstavce Smlouvy o ES, jenž předpokládá, že poskytovatel a příjemce služby jsou „usazeni“ ve dvou různých členských státech.

18 Z toho tedy vyplývá, že čl. 2 odst. 1 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že subjekt televizního vysílání spadá do pravomoci členského státu, ve kterém je usazen.

19 Pokud existuje několik sídel téhož subjektu televizního vysílání, příslušným členským státem je stát, ve kterém má tento subjekt středisko svých činností. Přísluší tedy předkládajícímu soudu, aby určil v závislosti na tomto kritériu, který členský stát má pravomoc kontrolovat činnosti VT4, přičemž musí vzít v úvahu místo, kde jsou přijímána rozhodnutí o programové politice a o definitivní skladbě programu,

který má být vysílán (viz výše uvedený rozsudek Komise v. Spojené království, bod 58).

20 Podle Vlaamse Gemeenschap pro účely použití ustanovení o volném pohybu služeb nepostačuje, aby poskytovatel služeb byl usazen v jiném členském státě, ale je navíc třeba, jak vyplývá z rozsudku ze dne 30. listopadu 1995, Gebhard (C-55/94, Recueil, s. I-4165), aby tento poskytovatel služeb nebyl rovněž usazen v hostitelském členském státě.

21 Tato argumentace opomíjí skutečnost, že činnost subjektu televizního vysílání, která spočívá v dlouhodobém poskytování služeb ze členského státu, ve kterém je usazen ve smyslu čl. 2 odst. 1 směrnice, nepředpokládá sama o sobě provozování činnosti na území hostitelského členského státu, u níž je třeba posoudit, zda má dočasný charakter či nikoli, jako tomu bylo v případě výše uvedeného rozsudku Komise v. Spojené království.

22 Rovněž je třeba zdůraznit, že pouhá skutečnost, že veškeré vysílání a veškeré reklamní spoty jsou určeny výhradně vlámské veřejnosti, neprokazuje, jak tvrdí VTM, že VT4 nemůže být považována za společnost usazenou ve Spojeném království. Smlouva nezakazuje podniku výkon volného poskytování služeb v případě, že neposkytuje služby ve členském státě, ve kterém je usazen.

23 Z výše uvedených skutečností vyplývá, že čl. 2 odst. 1 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že subjekt televizního vysílání spadá do pravomoci členského státu, ve kterém je usazen. Pokud je subjekt televizního vysílání usazen ve více než jednom členském státě, pravomoc, do níž spadá, přísluší členskému státu, na jehož území má subjekt vysílání středisko svých činností, což je zejména místo, kde jsou přijímána rozhodnutí o programové politice a o definitivní skladbě programu, který má být vysílán.

K nákladům řízení

24 Výdaje vzniklé německé a francouzské vládě a Komisi Evropských společenství, které předložily Soudnímu dvoru vyjádření, se nenahrazují. Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před vnitrostátním soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud.

Z těchto důvodů

SODNÍ DVŮR (šestý senát)

o otázce, kterou mu předložil Raad van State van België rozsudkem ze dne 14. února 1996, rozhodl takto:

Ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání musí být vykládáno v tom smyslu, že subjekt televizního vysílání spadá do pravomoci členského státu, ve kterém je usazen. Pokud je subjekt televizního vysílání usazen ve více než jednom členském státě, pravomoc, do níž spadá, přísluší členskému státu, na jehož území má subjekt vysílání středisko svých činností, což je zejména místo, kde jsou přijímána rozhodnutí o programové politice a o definitivní skladbě programu, který má být vysílán.